

Naše úžasné dovolené

Na sklonku léta se na rodinné sešlosti dohadovali mladí, kde to bylo o prázdninách lepší, případně kde byla větší nuda. Jestli u moře, nebo v Alpách, či snad v Paříži. Přitom jen tak z rozvornosti požádali oblíbenou tetičku, aby zavzpomínala na svoje dovolené.

Teta se nenechala pobízet a pustila se do vyprávění o tom, jak trávili rodinnou dovolenou v době, kdy byla jen o málo starší, než jsou dnes oni. Vrátila se do sedmdesátých let dvacátého století, do období normalizace a zavřených hranic. Nestěžovala si, naštěstí i v naší republice bylo z čeho vybírat.

„Na první rodinnou dovolenou jsme vyjeli sotva naše děti trochu povyroستly. Synovi bylo něco přes tři roky a dceři o dva roky méně. Ještě měla pleny, samozřejmě látkové, pemprsky tenkrát nebyly. Malá byla choulostivá na průdušky, prostě běžný severočeský chromajzlík. Potřebovala tehdejší smog vyměnit za čisté horské ovzduší. Naším cílem byly Jizerské hory. Já jsem s dětmi cestovala vlakem, zatím co můj muž jel na motorce s batohem plným věcí. Dojeli jsme do Tanvaldu a odtud jsme museli zdolat ještě nekonečné 4 km, stále do kopce, převýšení 400 m. Avšak potíže jsme snadno vyřešili. Manžel posadil syna na nádrž motorky a vyvezl ho nahoru. Tam ho nechal v opatrování dalších dovolenkářů a vrátil se pro zbytek. Kočárek, starý důkladný sporták, přivázal šikovně za motorku, mne usadil coby spolujezdce a dceru bezpečně zapasoval mezi nás. Pomalost jízdy přizpůsobil situaci. Dnes mi to připadá dost šílené, ale tenkrát mi vyhovovalo, že nemusím s kočárkem funět do toho stoupáku.

Po nezodpovědném začátku byla už naše péče o děti celých 14 dní vzorná. Zaměřili jsme se hlavně na dceřiny průdušky. Častým cílem výletů bylo údolí Černé Desné, neboť jsme se dočetli, jak blahodárný vliv na dýchací cesty má vodní tříšť, ty mrňavé kapičky, které se prohánějí všude nad rychle pádící vodou. Manžel neúnavně poskakoval v korytě řeky z kamene na kámen s dcerou v náručí a já jsem vše ze břehu jistila pokřikem: „Drž ji pořádně, ať ti nevyklouzne!“

Poblíž chaty byly Boskovské jeskyně. Ani ty nám neunikly. Nejdřív jsem do zdraví prospěšného chladu šla s oběma dětmi já, manžel si venku zatím zakouřil. Po našem návratu vlezl dolů on. Vzal s sebou průduškářku, aby si pobyt ve zdravém jeskynním prostředí užila dvakrát. Jenom jsem pro ni měla vzít jeden svetrík navíc.

Později jsme se vzmohli na auto a naše možnosti se rozrostly. Začala éra rodinného stanování. Na nákup kempingového vybavení nám po pořízení autáku už moc peněz nezbylo, ale i to jsme vyřešili. Doma se našlo všechno, co bylo jakž takž k použití a hurá na to! Pravda, v kempu jsme byli středem pozornosti. Zejména perfektně vybavení východní Němci zírali, s čím se dá vystačit. Nás to nerozhodilo a všechno potřebné jsme postupně dokoupili.

Při stanování u Soumarského mostu na Teplé Vltavě, jejíž název je pěkný podfuk, jsme si to pokukování po druhých zase užili my. Vedle nás tábořila rodina z Prahy. Táta, máma, děda a dva kluci, tak asi osm a deset let. A to byla čísla! Hlasité dohady, bratrovražedné bitky a nekonečné rodičovské napomínání. Po pár dnech rodinka začala pakovat. Z čehož jsme se trochu radovali, ale také malinko litovali. Nepropásli jsme příležitost a úkosem jsme sledovali jejich úpornou snahu nacpat všechny věci do aut. Děda měl naštěstí svůj vůz. Tříkolku, parádní velorex. Obě auta už byla plná k prasknutí a my jsme začali mít obavu, zda nám tu nenechají kluky vykuky. Pražáci zatím řešili problém, co udělají s kakánkem. Že nevíte co to je? No, to si tam pod stromem dělali ze zkysaného mléka výborný přírodní sýr. A teď nevěděli, kam s tím kastrolek plným dobroty. Děda nadzvedl pokličku a s uspokojením konstatoval: „Ten je tak prolezlej červama, že když pojedem pomalu, tak za námi může klidně běžet.“ Dopadlo to uspokojivě, kluky tam nenechali, kákánek ano.

Jednou jsme tábořili na Antýglu, pěkně u lesa, bokem od skvělých bejváků endéráků. Abychom je nedráždili naším úsporným vybavením. Naši sousedé z Německé demokratické republiky /NDR/ měli také omezené možnosti cestování, takže častým cílem byly pro ně krásy naší vlasti. Materiálně měli kempování zajištěné od několika druhů jehel na případné zašívání, až po pestrobarevné plátěné ohrazení svého teritoria.

Asi třetí den ráno mě volá dcera, ať s ní jdu do lesa, že potřebuje čůrat. Povídám jí, ať jde sama, stejně jako včera a předešlým. Jenže to jsem nevěděla, že dobrák můj dvacetiletý brácha, který jel s námi, aby si také užil krás Šumavy, varoval synovce a neteř před spaním: „Dejte bacha, abyste

nechrápali, uslyší vás medvěd, přijde, sežere nejdřív tátu a mámu, pak se pustí do nás a nakonec si ze stanu udělá trenýrky.“ Chudák dítě mělo strach, že až si dřepne pod smrček, čapne ho chlupatá tlapa posledního šumavského medvěda.

Nebo na Orlíku. To byl dost fešácký kemp. Ale ohýnky se naštěstí směly rozdělovat u stanu, nemuselo se na společné ohniště. Tentokrát jsme opět nechtěně k sobě přitáhli zájem nejbližšího okolí. Můj zálesácký manžel neustále přiklekával k ohničku, aby ho mohutným foukáním povzbudil k větším výkonům. Soused z NDR to dlouho nevydržel a pohostinně donesl plnou lopatku žhavých uhlíků ze svého ukázkového ohniště.

Jednou jsme více méně omylem postavili stan ve vodáckém tábořišti u Lužnice. Nejsem vodák, netušila jsem, jak pestrý slovník tahle cháska má. Náš syn měl pusy i uši dokorán. Tohle místo mělo ještě další úskalí. Pár metrů od stanu byl vysoký jez, zvaný Jez smrti. Nad ním provazová lávka a po té jsme chodili do protějšího křoviska. Ještě ke všemu tam hrozně žrali komáři. Vodáci se ale s ohýnkami moc nepárali, takže naštěstí bylo dost kouře na zahnání krvelačných potvor.

Ve Slovenském ráji nás k výletu zlákala Suchá Belá. Cesta totiž vedla povětšinou korytem potoka. Dcerka sice už měla průdušky dobré, ale přeci jenom ... Jenže pro změnu měla ruku v sádře a na trase se muselo místy lézt po provazových žebřících. Jako na potvoru bylo přidržovací lano vždycky na straně té zlomené ruky.

Stanování mělo mnoho půvabů, patřilo k nim i to vzájemné soužití. V kempech chtě nechtě měli lidé k sobě hodně blízko. Odráželo to ducha doby – všechno bylo takové kolektivní.

Samozřejmě, že každému dovolená „na těsno“ nevyhovovala. Proto si tehdy mnoho rodin pořizovalo chaty a chalupy. Některým stačila i příměstská zahrádka a v ní zahradní domek s teráskou. Tam spokojeně trávili dovolené i víkendy. Jenže byli pořád na stejném místě.

Nám vyhovovalo kempování. Každou dovolenou jsme si užívali někde jinde. Nestihla jsem vám popsat krásy přírody, zdolávání menších i větších kopců, počítání schodů na rozhledny a osvěžující koupání v rybnících a řekách. V zásobě jsme vždy měli i mokrou variantu - návštěvu hradu nebo zámku, případně jsme ve stanu mastili karty. Rodina se stmelila a to bylo hlavní.“